

Dostop javnosti do dokumentov 2017

Letno poročilo Evropskega
parlamenta

PREDGOVOR

Od 3. decembra 2001 Evropski parlament, Svet in Komisija izvajajo Uredbo (ES) št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov, ki jih te tri institucije hranijo.

V skladu s členom 17(1) te uredbe: „Vsaka institucija objavi vsako leto poročilo za preteklo leto, vključno s številom primerov, ko je institucija zavrnila dostop do dokumentov, razlogi za zavrnitev ter številom dokumentov občutljive narave, ki niso vpisani v register“.

V skladu s členom 116(6) poslovnika Parlamenta predsedstvo sprejme letno poročilo iz člena 17(1) Uredbe (ES) št. 1049/2001.

METODOLOGIJA

Letno poročilo Parlamenta za leto 2017 je pripravljeno v skladu z naslednjo metodologijo:

- podatki o pregledanih in zahtevanih dokumentih veljajo samo za točno navedene dokumente;
- prošnje za dostop do zelo velikega ali nedoločenega števila dokumentov, ki jih institucija ni mogla opredeliti, niso zajete v statistiki o zahtevanih dokumentih;
- podatki o prošnjah za dostop do dokumentov zajemajo dve vrsti prošenj, tj. prošnje z določenim in nedoločenim številom dokumentov;
- odločitev o delnem dostopu se šteje kot pozitiven odgovor;
- potrdilne prošnje se lahko nanašajo na prvotne odločitve o zavrnitvi ali delnem dostopu;
- datum registracije prvotne prošnje določa leto ustrezne potrdilne prošnje.

KAZALO

<i>Povzetek</i>	4
<i>POGLAVJE I Prošnje za dostop do dokumentov v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 v letu 2017</i>	5
A) Javni register dokumentov Parlamenta	5
B) Pregledani in zahtevani dokumenti.....	6
B.1) Neposredno pregledani dokumenti	6
B.2) Dokumenti, zahtevani prek spletnega obrazca ali po elektronski pošti.....	7
C) Podatki o prošnjah.....	8
D) Profil prosilcev.....	11
<i>POGLAVJE II Trendi in konkretna vprašanja</i>	14
A) Prošnje v zvezi z zahtevki poslancev za izdatke in nadomestila	14
B) Primer prošenj za dokumente v zvezi z javnimi razpisi in postopki za oddajo javnega naročila	15
C) Posvetovanje s tretjimi stranmi.....	16
<i>POGLAVJE III Pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic in sodni postopki</i>	18
A. Nove pritožbe.....	18
B. Sodni nadzor.....	18
B.1) Novi primeri.....	18
B.2) Sodbe	18
<i>Sklepne opombe</i>	21

Letno poročilo Evropskega parlamenta o dostopu javnosti do dokumentov – 2017 (člen 17 Uredbe (ES) št. 1049/2001)

Povzetek

Podatki

- Število sklicev na dokumente v javnem registru se je še naprej povečevalo. Podatkovna zbirka registra je 31. decembra 2017 vsebovala 683.846 sklicev na dokumente v primerjavi s 647.903 sklici konec lanskega leta.
- V letu 2017 so uporabniki spletišča javnega registra Parlamenta neposredno prek registra pregledali 95.014 dokumentov. Parlament je v istem obdobju prek spletnega obrazca ali po elektronski pošti prejel 452 prošenj, ki so zadevale 725 točno navedenih dokumentov, kar je 10 % manj kot leta 2016.
- 84 od 452 prošenj je zadevalo še neobjavljene dokumente.
- Delež vseh pozitivnih odgovorov v letu 2017 je presegel 93 %.
- Parlament je zavrnil dostop v 30 primerih, večinoma v povezavi s prošnjami za dokumente, ki se nanašajo na poslance.

Trendi

- V letu 2017 se je število prošenj za zelo veliko ali nedoločeno število dokumentov (tj. prošenj za „vse dokumente v zvezi z“ določeno temo, „vse dokumente z informacijami o“ določeni temi ali vse dokumente iz določenega obdobja itd.) glede na prejšnje leto zmanjšalo za 31 %. Znatno zmanjšanje je sledilo obdobju med letoma 2014 in 2015, ko se je to število potrojilo.
- Prosilci so še naprej kazali posebno zanimanje za dokumente, ki se nanašajo na financiranje evropskih političnih strank in fundacij v letu 2017. Vendar so predložili še več prošenj za dostop do dokumentov, ki se nanašajo na izdatke in nadomestila poslancev ali upravljanje Parlamenta, kot so dokumenti v zvezi s postopkom za oddajo javnih naročil.

POGLAVJE I

Prošnje za dostop do dokumentov v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 v letu 2017

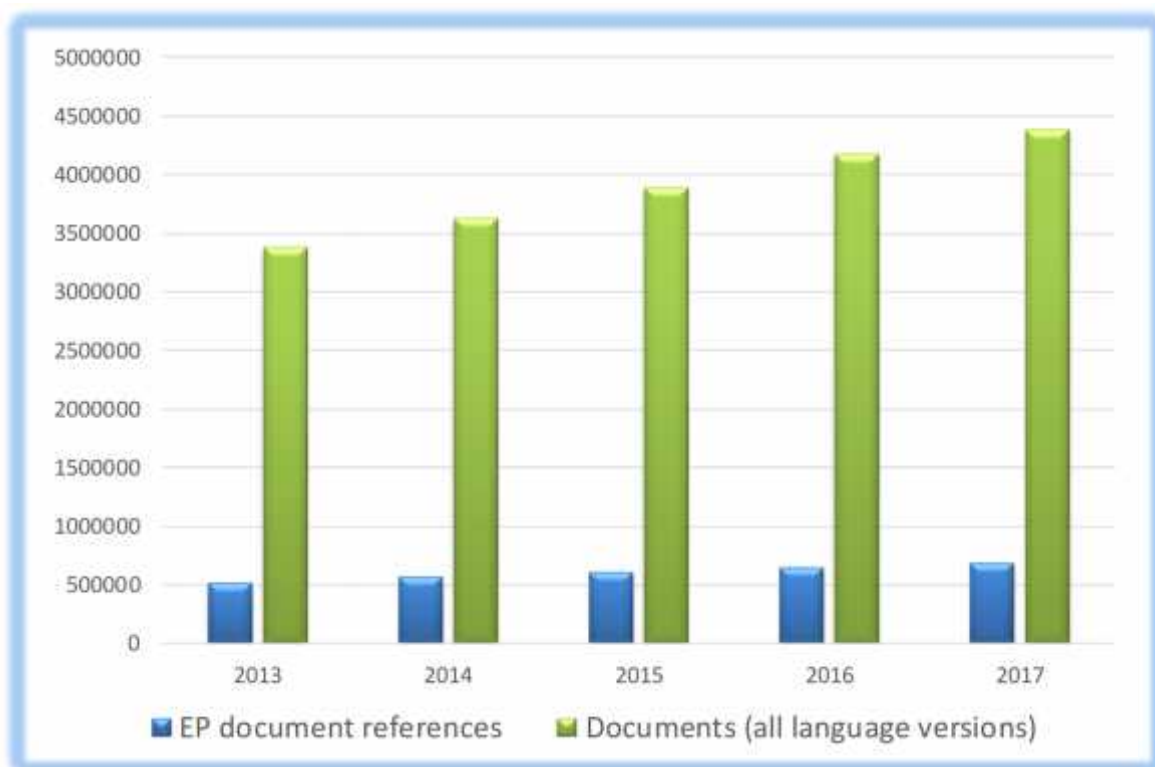
Poleg tega, da jasno ponazarjajo, kako Parlament skozi vsa leta izvaja Uredbo (ES) št. 1049/2001, podatki in statistika o prošnjah za dostop do dokumentov, ki so obravnavani v letnih poročilih, vključno s tem poročilom, omogočajo prepoznavanje trendov, razvoja in vprašanj s tega področja.

A) Javni register dokumentov Parlamenta

V javnem registru dokumentov Parlamenta so zbrani predvsem sklici na zakonodajne dokumente in druge neposredno dostopne kategorije dokumentov, kadar je to mogoče. Register je bil vzpostavljen leta 2002 zaradi nadaljnega povečanja preglednosti in omogočanja lažjega dostopa javnosti do dokumentov institucije v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001.

Do 31. decembra 2017 je število sklicev na dokumente v podatkovni zbirki registra doseglo 683.846 (kar skupaj pomeni 4.384.273 dokumentov ob upoštevanju več jezikovnih različic), kar je 6-odstotno povečanje glede na prejšnje leto. V javnem registru ni bil zabeležen noben občutljiv dokument v smislu člena 9 Uredbe (ES) št. 1049/2001.

(Sl. 1) Razvoj javnega registra dokumentov Parlamenta

B) Pregledani in zahtevani dokumenti¹

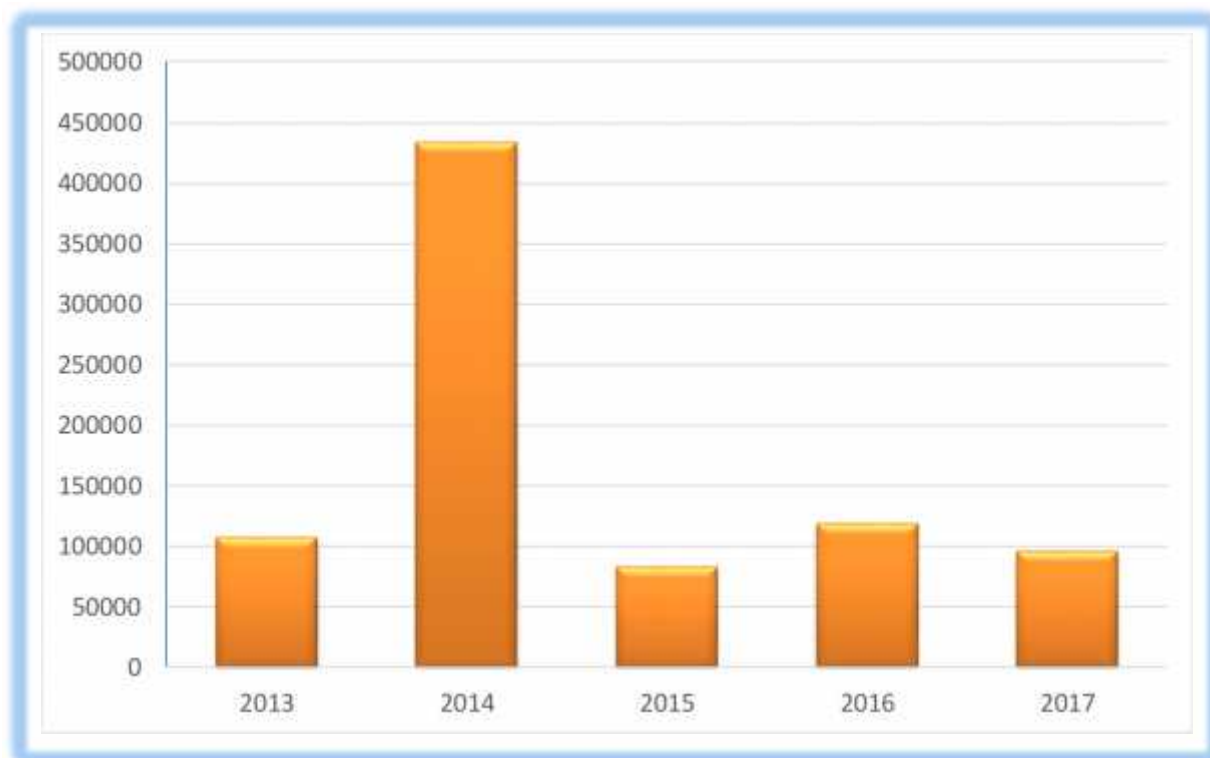
V skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 1049/2001, ki določa, da institucije v čim večji meri zagotovijo, da so dokumenti neposredno dostopni javnosti, je mogoče prenesti skoraj vse dokumente s spletišča javnega registra Parlamenta. Dokumenti, ki jih ni mogoče pregledati neposredno, so na voljo na zahtevo prek spletnega obrazca² ali po elektronski pošti.

B.1) Neposredno pregledani dokumenti

V letu 2017 je bilo 95.014 dokumentov pregledanih neposredno na spletišču javnega registra Parlamenta. Poudariti je treba, da ta podatek ne zajema števila dokumentov, pregledanih prek drugih platform, ki so povezane s podatkovno zbirko registra, vključno s spletnimi stranmi parlamentarnih odborov in spletno stranjo Think Tank.

Najpogosteje so bile pregledane naslednje vrste dokumentov: parlamentarna vprašanja za pisni odgovor v skladu s členom 130 poslovnika (25,4 %), odgovori na parlamentarna vprašanja (22,2 %), poročila komisij (6,3 %), dokumenti, ki jih je predložila Evropska komisija (3,9 %).

(Sl. 2) Število dokumentov, pregledanih na spletnem mestu javnega registra dokumentov Parlamenta

¹ Podatki se nanašajo zgolj na točno navedene dokumente.

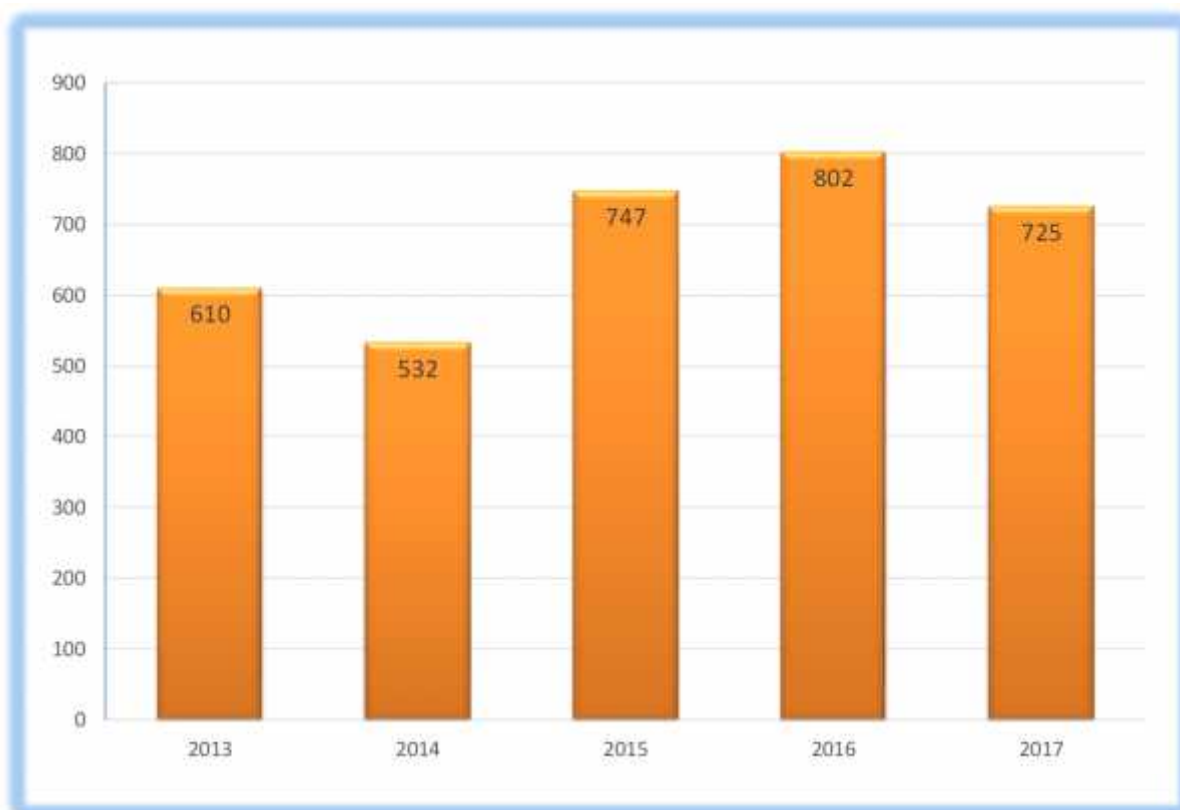
² <https://www.secure.europarl.europa.eu/RegistreWeb/requestdoc/secured/form.htm?language=SL>

B.2) Dokumenti, zahtevani prek spletnega obrazca ali po elektronski pošti

V letu 2017 je bil prek spletnega obrazca ali po elektronski pošti zahtevan dostop do 725 točno navedenih dokumentov. To je 10-odstotno zmanjšanje v primerjavi s prejšnjim letom.

Tako kot v prejšnjih letih ta številka ne upošteva prošenj za dostop do nedoločene števila dokumentov, kot so prošnje za dostop do „vseh dokumentov v zvezi z“ določeno temo, „vseh dokumentov z informacijami o“ določeni temi itd. Teh dokumentov ni mogoče količinsko opredeliti za statistične namene.

(Sl. 3) Točno navedeni dokumenti, zahtevani prek spletnega obrazca ali po elektronski pošti

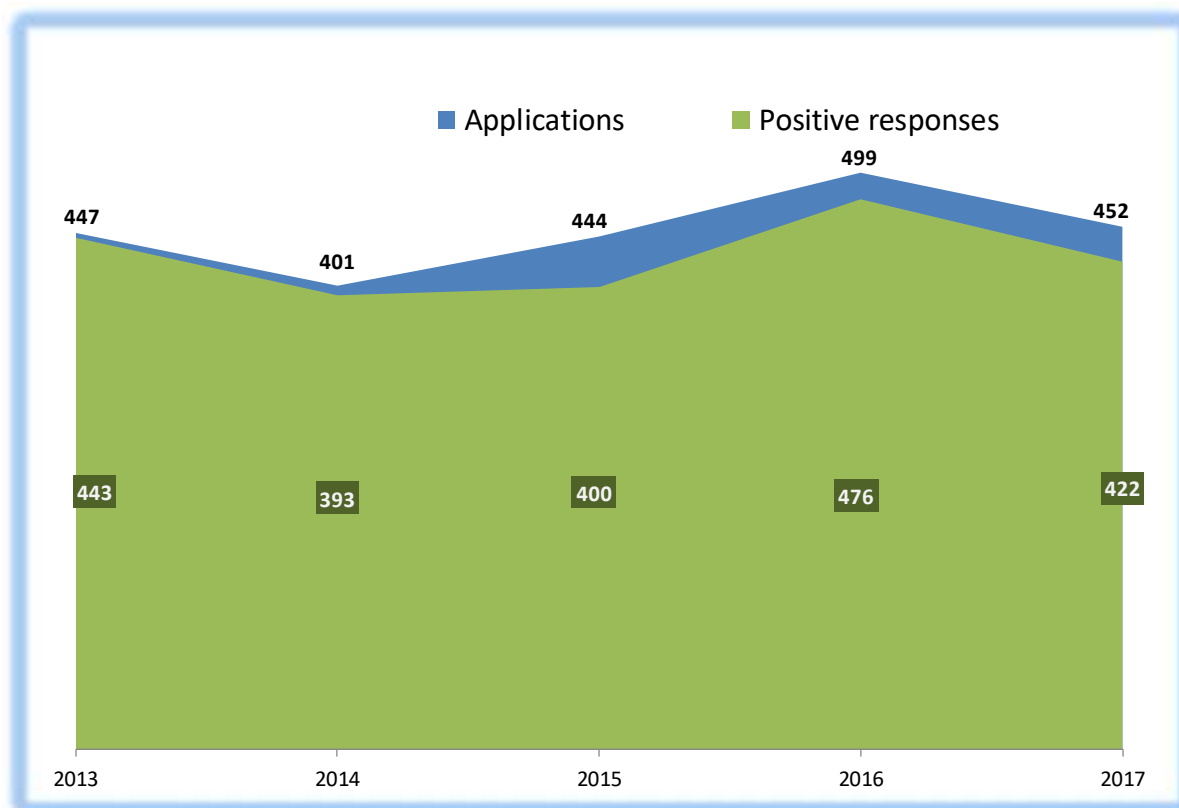
C) Podatki o prošnjah

Parlament je v letu 2017 prejel 452 prošenj prek sistema za spletno predložitev ali po elektronski pošti. Med njimi je bilo 341 prošenj za točno navedene dokumente, 101 prošnja za dostop do nedoločenega števila dokumentov in sedem prošenj drugih institucij v skladu z memorandumom o soglasju³ (glej poglavje II C).

Okrog 22 % vseh prošenj, prejetih v letu 2017, je vsebovalo bodisi zahtevo za dostop do „vseh dokumentov v zvezi z“ določeno temo bodisi „vseh dokumentov z informacijami o“ določeni temi. Poudariti je treba, da se je število prošenj za nedoločeno število dokumentov, kar lahko zahteva dolgotrajen postopek, glede na prejšnje leto zmanjšalo za 31 %.

Od 452 prošenj, prejetih v letu 2017, se je Parlament pozitivno odzval v 422 primerih. To število vključuje 14 primerov, v katerih je Parlament odobril delni dostop do zahtevanih dokumentov.

(Sl. 4) Število prošenj in pozitivnih odgovorov

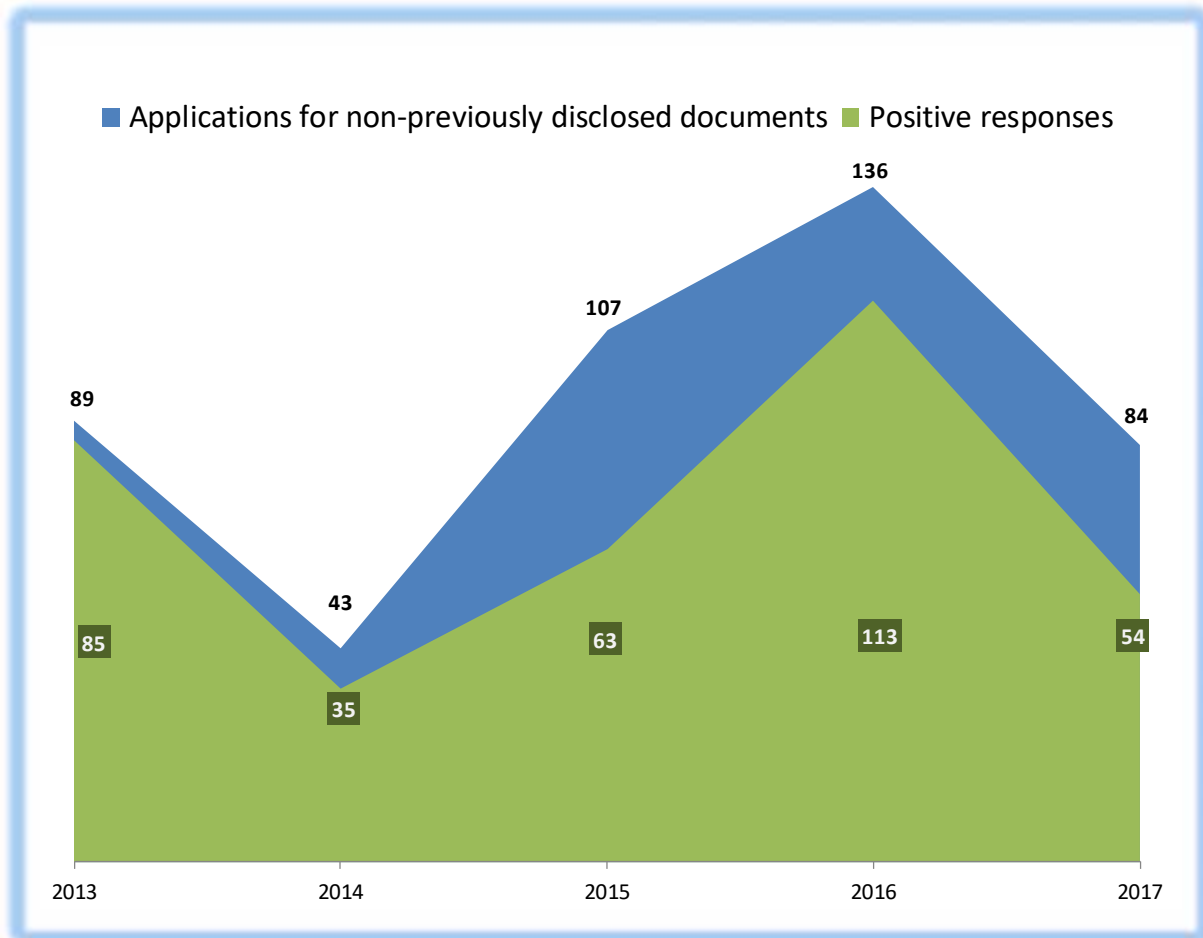
Poleg tega je 84 od 452 prošenj, prejetih v letu 2017, zadevalo še neobjavljene dokumente.

³ Memorandum o soglasju, ki so ga podpisale službe Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije za čimprejšnjo izvedbo posvetovanj v skladu s členom 4(4) Uredbe (ES) št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije.

Večina teh prošelj je zadevala še neobjavljene dokumente v zvezi s političnimi dejavnostmi in zahtevki za nadomestila poslancev (26 %), upravo Parlamenta (23 %), financiranjem političnih strank in skupin (15 %), pravnimi mnenji in sodnimi postopki (10 %) ter tristranskimi pogajanjmi (5 %).

Parlament je v letu 2017 pozitivno odgovoril na 54 od 84 prošelj za še neobjavljene dokumente.

(Sl. 5) **Število prošelj za dostop do neobjavljenih dokumentov in število pozitivnih odgovorov**

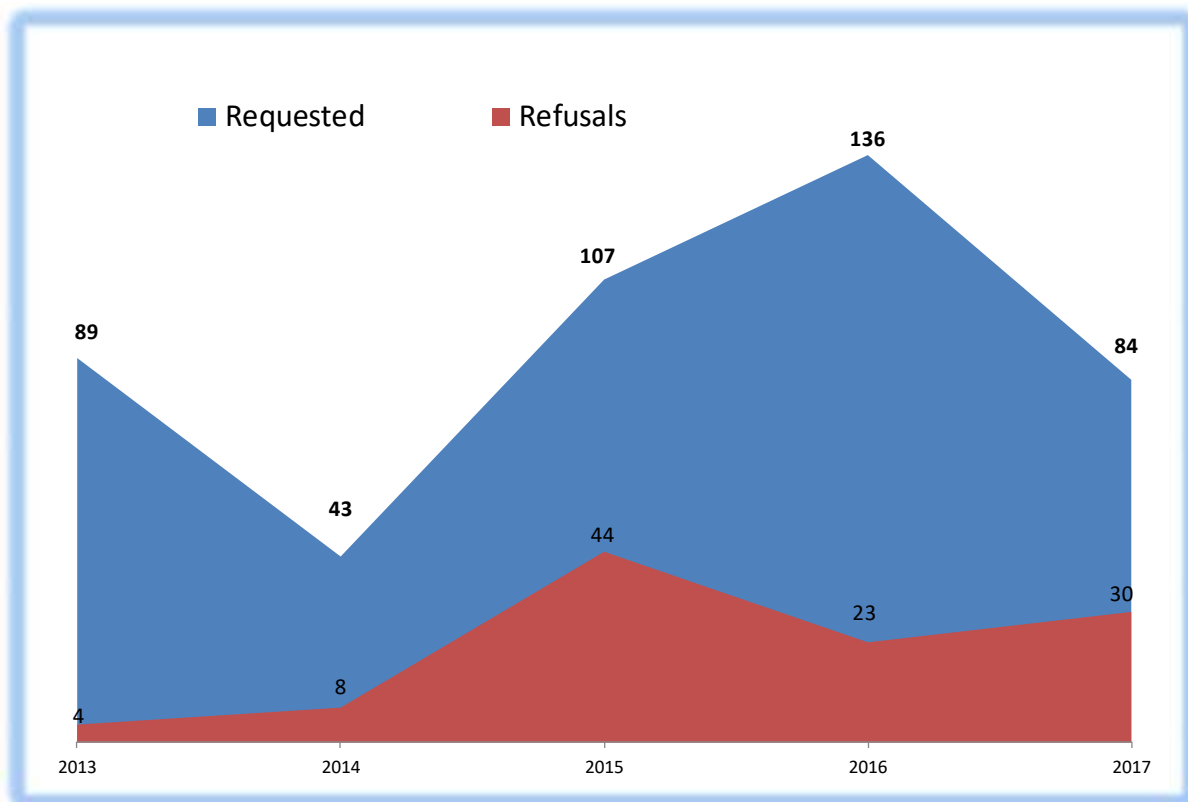
V letu 2017 je Parlament v 30 primerih zavrnil dostop javnosti do dokumentov z odločitvijo pristojnega organa.

Parlamentu je bilo po zavrnitvi na začetni stopnji predloženih 11 potrdilnih prošelj.⁴ Parlament je v vseh primerih potrdil svoje prvotno stališče.

17 od 30 zavrnjenih prošelj je zadevalo dokumente, povezane s poslanci. Devet prošelj je zadevalo upravo Parlamenta, tri so zadevale financiranje političnih strank in skupin, ena pa peticije.

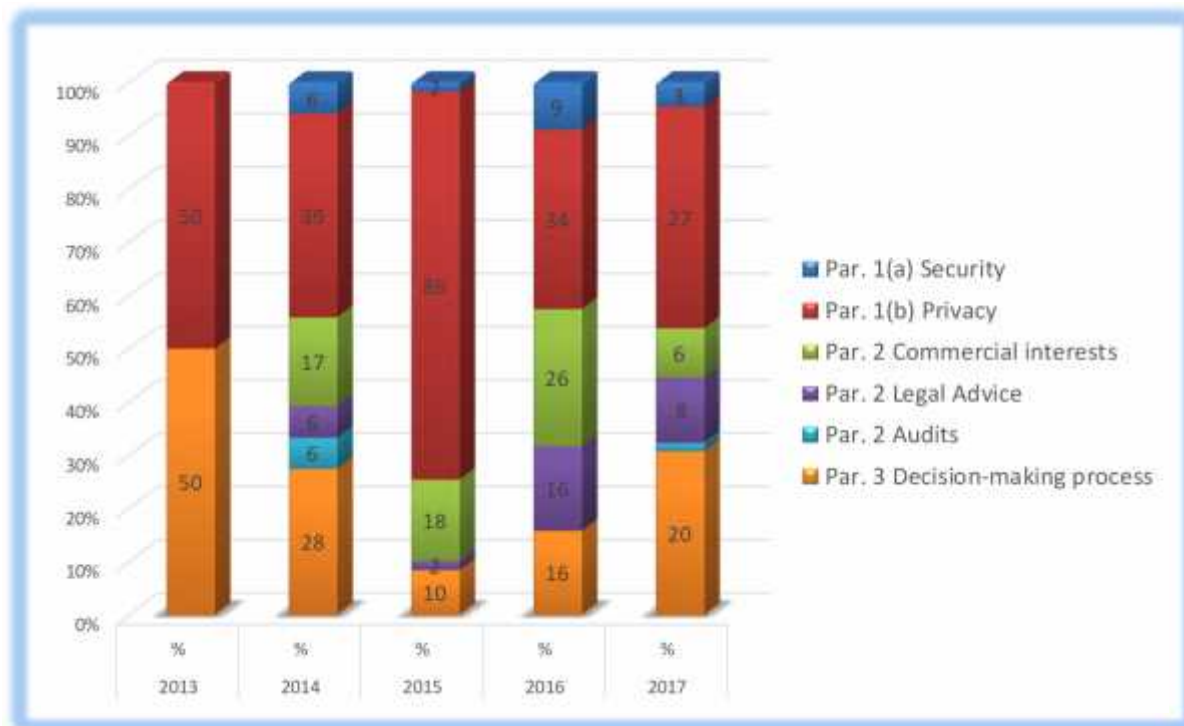
⁴ Potrdilne prošnje so lahko posledica celovite zavrnitve ali odobritve delnega dostopa (člen 7(2) Uredbe (ES) št. 1049/2001). Leta 2017 sta bili dve potrditveni prošnji obravnavani v enem odgovoru.

(Sl. 6) Število prošelj za dostop do neobjavljenih dokumentov in število zavrnitev

Letošnje zavrnitve so večinoma temeljile na obvezni zaščiti zasebnosti in integritete posameznikov (točka (b) člena 4(1) Uredbe (ES) št. 1049/2001), postopku odločanja institucije (člen 4(3) Uredbe (ES) št. 1049/2001), varstvu pravnih mnenj (člen 4(2) Uredbe (ES) št. 1049/2001) in poslovnih interesov fizičnih ali pravnih oseb (prva alineja člena 4(2) Uredbe (ES) št. 1049/2001).

(Sl. 7) Razlogi za uveljavljanje izjem v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1049/2001

Ugotoviti je mogoče, da je stopnja pozitivnih odgovorov Parlamenta v letu 2017 ostala visoka – znašala je okoli 93 % za vse prošnje ter 64 % za prošnje v zvezi z neobjavljenimi dokumenti.

D) Profil prosilcev⁵

Akademiki in raziskovalci so še vedno predstavljali največji delež prosilcev, in sicer 33 %, sledili pa so jim poslovni sektor, okoljevarstvene organizacije in predstavniki drugih interesov, skupaj okoli 20 % prosilcev. Med prosilci je 16 % novinarjev, ki so vložili največ prošenj za neobjavljene dokumente.

Kar zadeva zemljepisno porazdelitev prosilcev med državami članicami, je bil vzorec enak tistemu iz prejšnjega leta. Približno 18 % prošenj je prišlo iz Belgije, države z največjim številom prošenj, sledile pa so Nemčija (15%), Francija (15 %), Španija (11 %) in Italija (10 %). Delež prošenj iz tretjih držav znaša približno 4,6 %.

Podobno kot v prejšnjih letih je bil najpogosteje uporabljeni jezik v prošnjah angleščina (55 %), sledile pa so francoščina (13 %), nemščina (11 %) in španščina (4 %).

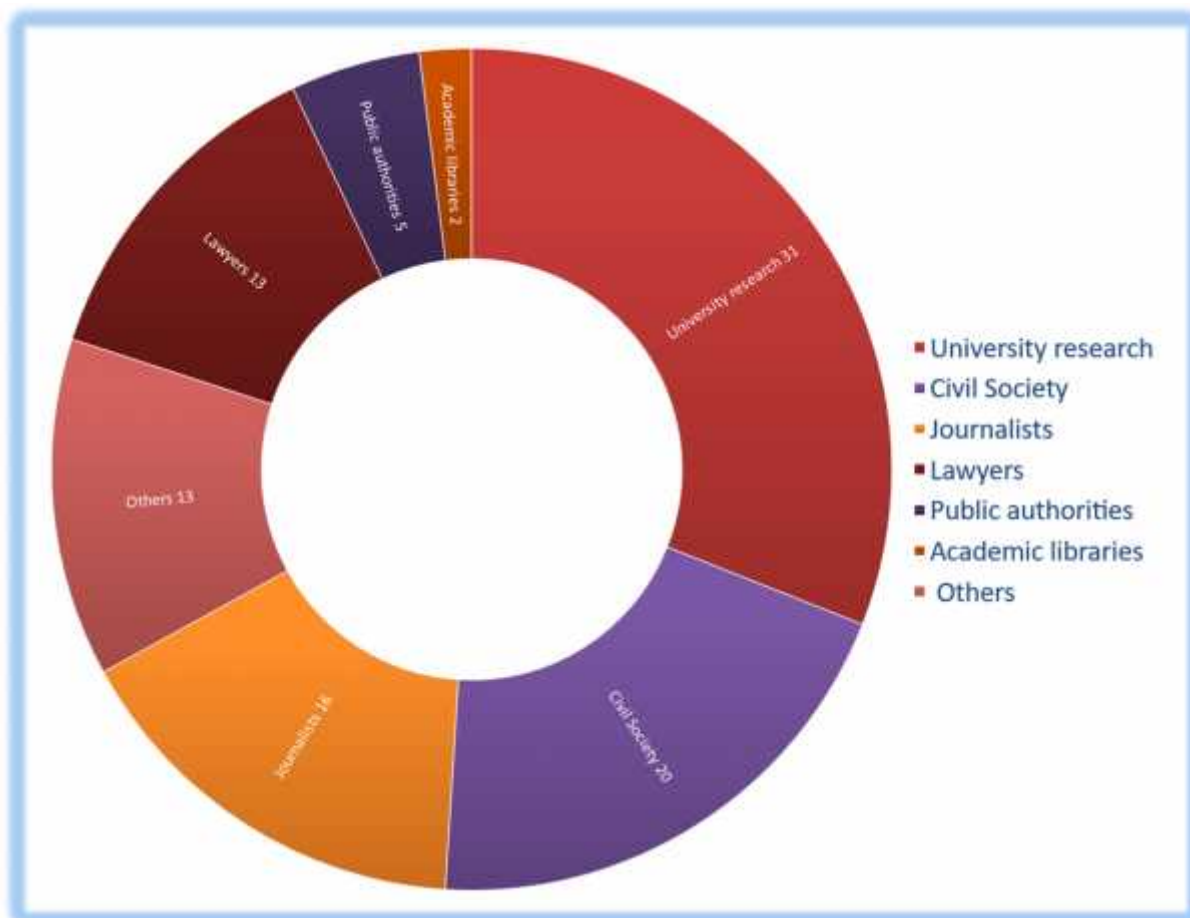
(Sl. 8) Profil prosilcev za dostop do dokumentov v letu 2017

(Sl. 8a) Državljanstvo

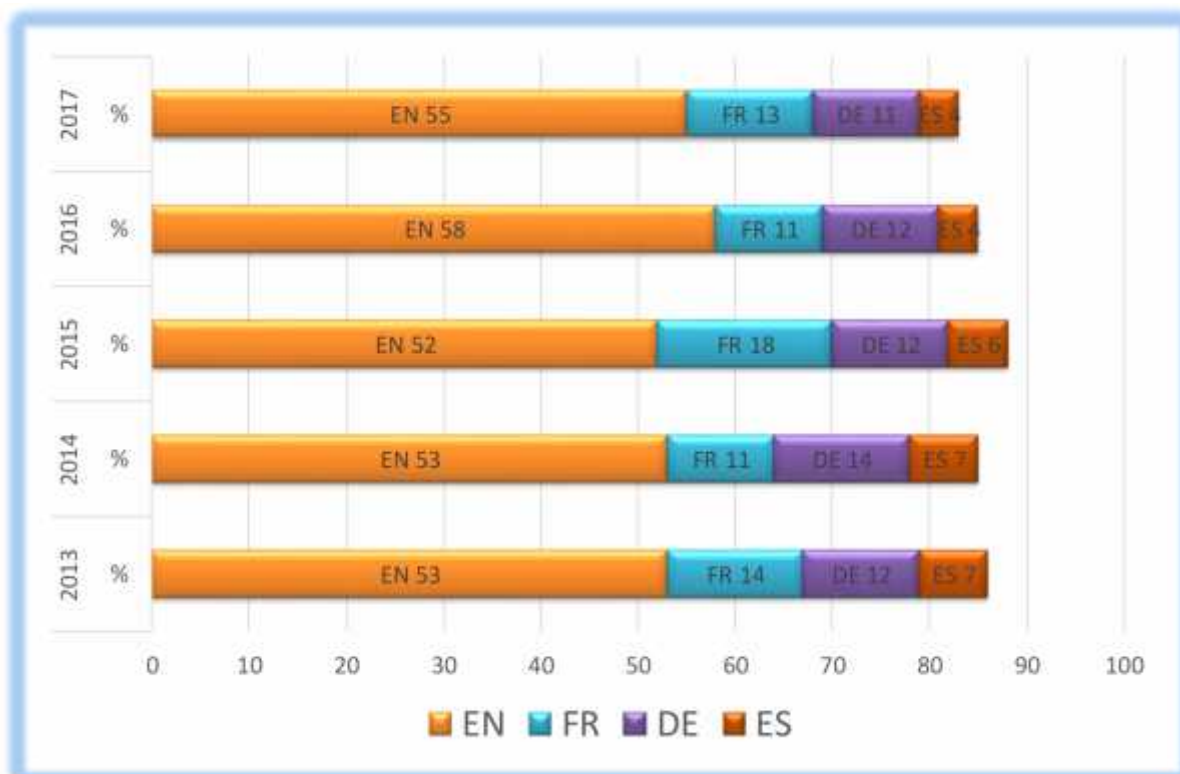
⁵ Podatki o profilih prosilcev temeljijo na informacijah, ki jih ti navedejo v prošnjah. V skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 prosilec ni treba navajati informacij o svoji identiteti in nekateri se odločijo, da ne bodo razkrili svojega poklica; to zlasti velja za prošnje, predložene po elektronski pošti.

(Sl. 8b) **Poklic**

(Sl. 8c) **Jezik**

POGLAVJE II

Trendi in konkretna vprašanja

Pomembni dogodki v Evropski uniji ali posebno pomembne dejavnosti Parlamenta so vedno razlog za prošnje za dostop do dokumentov. Tako je bilo leta 2017 več prošenj neposredno povezanih z nacionalnimi volitvami v državah članicah ali časopisnimi prispevki o financiranju evropskih političnih strank, torej o temi, ki se je v zadnjem času pogosto obravnavala v specializiranem tisku. Vendar pa glavni trendi tega leta niso odražali enkratnih dogodkov, temveč dolgoročne interese. V preteklem letu je največ prošenj za dostop do dokumentov zadevalo zahteve poslancev za izdatke in nadomestila ter specifične upravne naloge Evropskega parlamenta, kot so postopki za oddajo javnih naročil. Kot kažejo postopki pred Sodiščem Evropske unije, predstavljeni v nadaljevanju, se javnost že več let zanima za dokumente in podatke v zvezi z navedenimi temami.

A) Prošnje v zvezi z zahtevki poslancev za izdatke in nadomestila

Leta 2017 je bilo zanimanje javnosti za dostop do dokumentov ali informacij o zahtevkih poslancev za izdatke in nadomestila še vedno veliko. V to kategorijo je spadalo 26 % vseh prošenj za še neobjavljene dokumente. Glede na izjave na obravnavah na sodišču ali v zahtevkih prosilcev se zdi, da je namen takšnih prošenj povečati javni nadzor nad uporabo javnih sredstev, vključno s splošnim nadomestilom stroškov poslancev.

Praksa Parlamenta

Načeloma obstaja temeljna ločnica med Parlamentom in njegovimi izvoljenimi poslanci. Zato institucija ni pristojna, da bi odločala, ali bi bilo treba osebne dokumente, izmenjano e-pošto, urnike, dopise ali interna obvestila poslancev razkriti ali ne. To niso dokumenti Parlamenta. Vendar člen 116(2) poslovnika Parlamenta določa, da so za namene dostopa dokumenti, ki jih sestavijo posamezni poslanci, dokumenti Parlamenta, če so vloženi v skladu s poslovníkom. V skladu s to določbo zahtevki za izdatke in nadomestila, ki jih poslanci vložijo pri Parlamentu z namenom povračila, dejansko postanejo dokumenti Parlamenta in zanje se uporablja Uredba (ES) št. 1049/2001. Gre za tiste dokumente, ki si jih želijo državljani ali organizacije najpogosteje ogledati.

Parlament pri obravnavi prošenj za dostop do dokumentov, povezanih s poslanci, upošteva člen 116(2) poslovnika Parlamenta, pri čemer se zelo pogosto uporabi točka (b) člena 4(1) Uredbe (ES) št. 1049/2001 o varstvu zasebnosti in integriteti posameznikov.

Zahtevki za izdatke in nadomestila vsebujejo različne osebne podatke, kot so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 45/2001. Zato mora Parlament v večini takšnih primerov na podlagi varstva zasebnosti in integritete posameznikov, kot je določeno v točki (b) člena 4(1) Uredbe (ES) št. 1049/2001 v povezavi z Uredbo (ES) št. 45/2001⁶, zavrniti dostop do dokumentov.

Pristop Parlamenta do dostopa do takih dokumentov temelji na smernicah predsedstva z dne 20. februarja 2008 na podlagi dobre prakse nacionalnih parlamentov. V skladu s temi

⁶ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL L 8, 12.1.2001, str. 1–22.

smernicami se podrobne razčlenitve zneskov, ki se običajno izplačajo posameznim poslancem, ne objavijo, poslanci pa lahko po lastni presoji razkrijejo informacije, ki jih želijo deliti z javnostjo.

B) Primer prošelj za dokumente v zvezi z javnimi razpisi in postopki za oddajo javnega naročila

Še en trend v letu 2017, ki si zasluži razdelek v tem poročilu, je zanimanje javnosti za dokumente v zvezi s postopki za oddajo javnega naročila. Ponudniki, občasno pa tudi raziskovalci ali novinarji, na podlagi Uredbe (ES) št. 1049/2001 vlagajo prošnje za dostop do dokumentov, ki se nanašajo na postopke za oddajo javnega naročila. V zvezi s temi prošnjami so se sčasoma pojavila različna vprašanja, pri čemer so bila nekatera od njih v celoti ali pa vsaj delno rešena v letu 2017.

Preveliko število dokumentov

V nasprotju z nekaterimi državnimi zakonodajami Uredba (ES) št. 1049/2001 ne vsebuje določb o očitno nerazumnih prošnjah ali poskusih zlorab. Vendar nekateri prosilci zaprosijo za dostop do zelo dolgih dokumentov ali velikih datotek, zapletene prošnje pa lahko pomenijo veliko upravno breme za institucijo. Za njihovo obravnavanje so pogosto potrebni poglobljeno raziskovalno delo, podrobna analiza in sodelovanje več služb Parlamenta.

V takih primerih lahko Parlament v skladu s členom 7(3) Uredbe (ES) št. 1049/2001 podaljša zakonski rok za odgovor prosilcu za nadaljnjih 15 delovnih dni, v skladu s členom 6(3) Uredbe pa se lahko s prosilcem neuradno posvetuje, da bi se našla primerna rešitev. Vendar se ti možnosti nista vedno izkazali za zadostni ali primerni. Ker sporazum med prosilcem in Parlamentom, s katerim bi se obseg prošnje zmanjšal na obvladljivo količino dokumentov, ne obstaja, do nedavnega ni bilo sodno preskušenega načina za dejansko obravnavanje vprašanja velikega upravnega bremena, ki so ga povzročile te prošnje.

Sodišče EU je poudarilo, da bi v posebnih primerih, v katerih bi količina dokumentov ali delov, ki jih je treba cenzurirati, zahtevala nerazumno količino upravnega dela, načelo sorazmernosti institucijam omogočilo, da pretehtajo med interesom prosilca za javni dostop in delovno obremenitvijo, ki bi jo zahtevala obravnava prošnje. To možnost in pogoje za njeno uporabo je Sodišče EU zdaj priznalo in vzpostavilo v zadevi T-136/15, *Evropäiki Dynamiki proti Parlamentu*. Ta zadeva se je nanašala na prošnjo za dostop do vseh razpoložljivih informacij o vseh prošnjah za ponudbe, ki jih je Parlament objavil v vseh posebnih sklopih, povezanih z okvirno pogodbo na področju informacijskih tehnologij.

Sodniki so potrdili, da lahko institucija, če ni alternativnih rešitev za ločeno presojo zahtevanih dokumentov, če takšen pregled vključuje nerazumno delovno obremenitev in če si je brez uspeha prizadevala doseči dogovor za zmanjšanje obsega prošnje, veljavno zavrne dostop do dokumentov na podlagi čezmerne delovne obremenitve.

Poseben primer dokumentov, povezanih s financiranjem evropskih političnih strank

Da bi evropske politične stranke in fundacije prejele sredstva iz proračuna Evropske unije za financiranje svojega delovanja v finančnem obdobju, lahko na podlagi letnega razpisa za zbiranje predlogov zaprosijo za donacije še pred začetkom posameznega finančnega obdobja.

Postopek financiranja je bil prvotno določen na podlagi Uredbe (ES) št. 2004/2003 in povezanih pravil, pripravljenih za neposredno javno objavo posebnih informacij. Obenem je Parlament prejel številne prošnje na podlagi Uredbe (ES) št. 1049/2001 za javni dostop do dokumentov ali informacij o upravljanju procesa financiranja, katerih razkritje ni bilo izrecno določeno. Namen več teh prošenj je bil pridobiti dostop do dokumentacije v zvezi z vlogami političnih strank za donacije. Podrobnosti o vlogah za donacije in občutljivosti informacij, ki jih te vloge vsebujejo, so take narave, da Parlament, kadar se v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 zahteva razkritje vloge, običajno ugotovi, da podrobnosti ni mogoče razkriti, ne da bi se pri tem ogrozili osrednji cilji in dejavnosti organizacije. Zato je bilo treba dostop do vlog za donacije zavrniti, da se zaščitijo poslovni interesi strank ali fundacij v skladu s prvo alinejo člena 4(2) Uredbe (ES) št. 1049/2001.

Odkar je začela veljati Uredba (EU, Euratom) št. 1141/2014, ki je s proračunskim letom 2018 nadomestila Uredbo (ES) št. 2004/2003, so se zadeve spremenile. Z novo uredbo je bil ustanovljen Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije (v nadaljnjem besedilu: organ), tj. neodvisni organ, ki upravlja registracijo evropskih političnih strank in fundacij, uredba pa določa tudi, da mora organ neposredno in samodejno objavljati informacije in dokumente, povezane s temi političnimi strankami in fundacijami. Zato Parlament pričakuje, da se bo število prošenj za dostop do dokumentov o političnih strankah in fundacijah precej zmanjšalo.

C) Posvetovanje s tretjimi stranmi

Če Parlament na podlagi Uredbe (ES) št. 1049/2001 prejme prošnjo za presojo o morebitnem razkritju dokumenta, ki ga ima, vendar ga je pripravila tretja stran, se bo morda moral z avtorjem posvetovati o njegovem stališču glede javne objave dokumenta. Običajno avtor dokumenta lažje kot občasni imetnik presodi, ali se lahko dokument dejansko razkrije.

Medinstitucionalno posvetovanje

Če je tretja stran Komisija ali Svet, se Parlament s tretjo stranjo posvetuje v skladu s posebnim memorandumom o soglasju, ki so ga te tri institucije podpisale leta 2002. Velja tudi obratno, da se Komisija in Svet posvetujeta s Parlamentom, če prejmeta prošnjo za razkritje dokumenta, katerega avtor je Parlament.

Te tri institucije so se s sporazumom zavezale, da takšno predhodno posvetovanje končajo v časovnem okviru, ki jim omogoča, da obravnavanje prošenj za dostop do dokumentov zaključijo v obveznih rokih, ki jih določa Uredba (ES) št. 1049/2001. Ta postopek instituciji, ki obravnava prošnjo, omogoča, da pred sprejetjem odločitve bolje razume zahtevane dokumente in zadevne interese. Leta 2017 je Parlament sodeloval v desetih posvetih na podlagi memorandumu o soglasju.

Posvetovanje z drugimi tretjimi stranmi

Če Parlament na podlagi Uredbe (ES) št. 1049/2001 prejme prošnjo za presojo o morebitnem razkritju dokumentov, ki jih ima, vendar so jih pripravile tretje strani, razen Sveta ali Komisije, se mora o objavi dokumentov posvetovati s tretjimi stranmi, kadar ni jasno, ali se lahko dokumenti razkrijejo. Ker se te tretje strani niso izrecno zavezale, da bodo

na zahtevo za posvetovanje odgovorile v določenem časovnem okviru, se je obravnavanje zadevne prošnje zapletlo.

Julija, ko je Sodišče EU v odločitvi v zadevi C-213/15 P potrdilo mnenje, v skladu s katerim je treba sodne vloge za namene Uredbe (ES) št. 1049/2001 obravnavati kot kateri koli drug dokument, je Parlament prejel prošnje za dostop do vseh vlog, povezanih z nekaj postopki, v katere je bil vključen. Parlament je zato moral začeti več krogov posvetovanja z vsemi stranmi, katerih vloge je imel, vključno z vlogami nekaterih držav članic. Parlament je sčasoma objavil zahtevane dokumente, če so njihovi avtorji potrdili, da se lahko razkrijejo. V nasprotnem primeru je na podlagi izjem za pravico do dostopa, ki jih določa Uredba (ES) št. 1049/2001, in ob upoštevanju sodne prakse ugotovil, da zahtevanih vlog ni mogoče razkriti.

POGLAVJE III

Pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic in sodni postopki

Pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic in sodni postopki, sproženi v zvezi s tem, kako Parlament izvaja Uredbo (ES) št. 1049/2001, so pogosto priložnost, da uprava prilagodi svojo prakso glede dostopa do dokumentov ne glede na izid zadevnega postopka. To poglavje vsebuje poročilo o pritožbah, ki so bile v letu 2017 vložene pri evropski varuhinji človekovih pravic, in sodnih postopkih.

A. Nove pritožbe

– Pritožba 611/2017 in pritožba 895/2017

Novinar, čigar prošnje za dostop do dokumentov, ki so vsebovali zlasti osebne podatke osebja, so bile zavrnjene, je spomladi 2017 pri evropski varuhinji človekovih pravic vložil dve pritožbi. Pritožbi sta zelo podobni. Prva se nanaša na odločitve Parlamenta, da podaljša roke za obravnavanje prošenj pritožnika, in dejstvo, da je Parlament zavrnil dostop do posebnih dokumentov. V drugi je pritožnik ponovno trdil, da je Parlament neutemeljeno podaljšal rok za odgovor, da je neupravičeno zavrnil dostop do posebnega dokumenta in da nekatere dokumente vpisuje v register na način, ki ni v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001.

Službe evropske varuhinje človekovih pravic so zadevne dokumente pregledale poleti 2017. Parlament zdaj čaka sklepe varuhinje.

– Pritožba 1956/2017

Novembra je pritožnik pri evropski varuhinji človekovih pravic vložil pritožbo glede prošnje za javni dostop do dokumentov, ki vsebujejo osebne podatke poslancev Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov. Preiskava se je zaključila brez potrebe po nadaljnjih ukrepih.

B. Sodni nadzor

B.1) Novi primeri

Odločitve Parlamenta glede dostopa do dokumentov se precej redko izpodbijajo. V tem letu je bila pri Sodišču EU vložena samo ena ničnostna tožba.

Julija je profesor prava EU vložil tožbo za razveljavitev odločitve Parlamenta z dne 3. aprila 2017, s katero je institucija zavrnila javni dostop do svoje odločitve z dne 8. julija 2015, ker je bila ta sama izpodbijana na Sodišču EU in bi njeno razkritje ogrozilo sodni postopek (zadeva T-421/17, *Leino-Sandberg proti Parlamentu*).

B.2) Sodbe

Na začetku leta so potekale tri zadeve, ki so se nanašale na dostop do dokumentov in Evropski parlament: zadeva T-136/15, *Evropäiki Dynamiki proti Parlamentu* (postopki javnih naročil), zadeva T-540/15, *De Capitani proti Parlamentu* (dokumenti trialoga) in zadeve od T-639/15 do T-666/15, *Novinarji proti Parlamentu* (izdatki in nadomestila za poslance). V tem letu je bila na Sodišču EU obravnava v vsaki od navedenih zadev, pri čemer je to sprejelo odločitev v zadevah T-136/15, *Evropäiki Dynamiki proti Parlamentu*, in T-540/15, *De Capitani proti Parlamentu*.

1) *Zadeva T-136/15 – Evropäiki Dynamiki proti Parlamentu*

V tej zadevi je pritožnik Parlament prosil za dostop do vseh razpoložljivih informacij o vseh zahtevkih za ponudbe, povezane z več razpisnimi postopki. Parlament je pritožnika obvestil, da glede na zelo veliko število dokumentov, ki jih je treba ločeno pregledati, ne bi mogel izpolniti rokov iz Uredbe (ES) št. 1049/2001 o dostopu do dokumentov, in mu predlagal, da se poišče „primerna rešitev“ v smislu člena 6(3) te uredbe. Pritožnik se s predlogom ni strinjal. Na podlagi tega je Parlament zavrnil dostop do vseh zahtevanih dokumentov z obrazložitvijo, da bi bila količina dela, povezanega s presojo, prevelika.

Sodišče je potrdilo stališče Parlamenta, v skladu s katerim lahko institucija zavrne dostop do dokumentov zaradi nesorazmerne upravne obremenitve. Sodišče je trdilo, da lahko institucija zavrne dostop iz tega razloga, če 1) je delovna obremenitev, ki jo predstavlja ločen pregled zahtevanih dokumentov, nerazumna, 2) se je institucija posvetovala s prosilcem, da bi našla primerno rešitev, in 3) je institucija resnično preučila vse druge možnosti za ločen pregled.

To ugotovitev je vredno izpostaviti pri zadevah, ki bi jih bilo težko obdelati v rokih iz Uredbe (ES) št. 1049/2001.

2) *Zadeva T-540/15 – De Capitani proti Parlamentu (dokumenti trialoga)*

V tej zadevi je pritožnik vložil tožbo za razveljavitev odločitve Parlamenta z dne 8. julija 2015, da se odobri le delni dostop do dveh dokumentov s stolpci, ki se nanašata na tekoča medinstitucionalna pogajanja o zakonodajnem predlogu za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol).

Obravnava na Sodišču EU je bila septembra 2017, sodba pa je bila izdana 22. marca 2018. Sodniki so menili, da Parlament ni dokazal, da bi popolna javna objava zahtevanih tabel s stolpci pred koncem zakonodajnega postopka resno ogrozila zakonodajni postopek. Posledično so odločitev Parlamenta razveljavili, ker ni navedel razlogov.

3) *Zadeve od T-639/15 do T-666/15 – Psara proti Parlamentu (nadomestila in izdatki)*

Novembra 2015 je več novinarjev na Splošnem sodišču vložilo 29 tožb po odločitvi Parlamenta, da zavrne javni dostop do dokazil v zvezi z izdatki in nadomestili vseh poslancev na podlagi varstva zasebnosti in integritete posameznikov.

Zahtevanih dokumentov je bilo več sto tisoč.

Potem ko je Parlament prošnje zavrnil, zlasti na podlagi varstva zasebnosti posameznikov v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001, pa tudi ker ni bilo mogoče izvesti presoje velikega števila

zahtevanih dokumentov, ki se ni zmanjšalo na obvladljivo količino, so pritožniki pred Splošnim sodiščem vložili ničnostno tožbo. Obravnava je potekala oktobra 2017. Sodba se pričakuje v letu 2018.

Sklepne opombe

Ker so se pristojnosti Parlamenta od začetka veljavnosti Uredbe (ES) št. 1049/2001 z leti povečale, se je povečalo tudi zanimanje javnosti za institucijo. Ljudje se zdaj bolj zavedajo in so bolj obveščeni o tem, da Parlament samodejno in neposredno objavi skoraj vse zakonodajno gradivo, ki ga pripravijo njegove službe. Zato se je število neutemeljenih prošenj za dostop do dokumentov, ki so dejansko že javni, zmanjšalo, prošnje pa so postale bolj specializirane. Številni prosilci, novinarji ali raziskovalci si prizadevajo za dostop do notranjih poročil in informacij o upravnih nalogah institucije. Pričakuje se, da se bo ta trend nadaljeval in s prihodnjimi evropskimi volitvami leta 2019 celo povečal.

Hkrati število tožb za razveljavitev odločitev Parlamenta in nedavna ugodna sodba Sodišča EU v zadevi T-136/15 kažeta, da Parlament na splošno dobro tehta med pravico do dostopa do dokumentov in izjemami pri uveljavljanju te pravice.